

Alpski trajnostni projekti nagrajeni s 160.000 evri

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je najboljšim osmim projektom, ki si prizadevajo za trajnostni razvoj na območju Alp, podelila nagrade v skupni vrednosti 160.000 evrov. [Več na strani 1](#)

Slaba kakovost zraka v Zahodnih Alpah

Kot je pokazala čezmejna analiza stanja v švicarskih kantonih Ženeva, Vaud in Valais, francoskih departmajih Ain, Savoja in Visoka Savoja ter italijanski dolini Aosta, raven onesnaženosti zraka v zahodnih Alpah redno presega tako švicarske kot evropske mejne vrednosti. [Več na strani 2](#)

Predsednik Barroso ne želi prometnega protokola

Če se bodo zadeve odvijale tako, kot bi želel José Manuel Barroso, predsednik Evropske komisije, potem EU protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju prometa ne bo podpisala. Barroso in podpredsednik Evropske komisije Günter Verheugen nameravata zavrniti 73 zakonskih projektov, ker naj bi bili neuresničljivi, pomanjkljivi in neaktualni oziroma ker naj ne bi ustrezali zahtevam Lizbonske strategije. [Več na strani 3](#)

Alpski trajnostni projekti nagrajeni s 160.000 evri

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) je najboljšim osmim projektom, ki si prizadevajo za trajnostni razvoj na območju Alp, podelila nagrade v skupni vrednosti 160.000 evrov. Nagrade natečaja „Prihodnost v Alpah“ so bile podeljene danes v okviru letne konference CIPRE v brigu v Švici. CIPRA je razpisala natečaj z namenom, da bi javnost seznanila z inovativnimi, v praksi že uresničenimi idejami, in te med seboj tudi povezala.

Vsaka od glavnih nagrad, razpisanih v šestih natečajnih kategorijah, je vredna 25.000 evrov, poleg tega pa je CIPRA podelila še dve posebni nagradi, vsakokrat v višini 5.000 evrov. Nagrado v kategoriji „Ustvarjanje dodane vrednosti na regionalni ravni“ je prejelo združenje za kakovostno leseno gradnjo QG Vorarlberger Holzbau v Avstriji za projekt „Umetnost lesene gradnje“. Center za usposabljanje Polo Poschiavo iz Graubündna v Švici je prejel nagrado v kategoriji „Socialna kompetenca“. V kategoriji „Zavarovana območja“ je nagrado prejela slovenska družba Logarska dolina, d.o.o., v kategoriji „Mobilnost“ pa za svoj koncept trajnostne mobilnosti avstrijska občina Werfenweng. Nagrada za kategorijo „Nove oblike odločanja“ potuje v Italijo, prejele pa jo bodo organizacije, ki so podprle izvedbo „samostojnega referenduma o prihodnjem razvoju prometa v Pustriški dolini (Val Pusteria/Pustertal). Tirolski deželni muzej Ferdinandeum in tirolski varuh okolja sta nagrado prejela za svoj projekt „Težave s svetlobo“, ki se posveča varstvu nočnih metuljev. Posebno nagrado – podeljeni sta bili dve – pa sta prejela urbani projekt „Kempodium“ iz Nemčije in italijanska zveza za ekološko kmetijstvo (AIAB).

Podrobnejši opisi vseh osmih nagrajenih projektov in 15 projektov, ki so prav tako prišli v končni izbor, so v nemškem, francoskem, italijanskem, slovenskem in angleškem jeziku objavljeni na spletnem naslovu <http://competition.cipra.org/de/wettbewerb/>.

Vsebina

Alpski trajnostni projekti nagrajeni s 160.000 evri .	1
Slaba kakovost zraka v Zahodnih Alpah	2
Alpe na svetovnem spletu	2
MIREN: nova raziskovalna mreža	2
Gobam nabiranje ne škoduje	2
Predsednik Barroso ne želi prometnega protokola	3
Izmenjava znanja in izkušenj o raziskovanju zavarovanih območij	3
Počitnice brez ovir? Novi projekt pobude INTERREG	3
3. mednarodni festival gorskega filma Tegernsee	3
O tem in onem	4
Prireditve	4
Saj ni res, pa je... ..	4

Slaba kakovost zraka v Zahodnih Alpah

Kot je pokazala čezmejna analiza stanja v švicarskih kantonih Ženeva, Vaud in Valais, francoskih departmajih Ain, Savoja in Visoka Savoja ter italijanski dolini Aosta, raven onesnaženosti zraka v zahodnih Alpah redno presega tako švicarske kot evropske mejne vrednosti. Omenjene regije so ob tej priložnosti predstavile brošuro „Transalp'air 2004“, ki vsebuje pregled gibanja kakovosti zraka od leta 1995 dalje.

Prvič od pričetka izvajanja analiz je bila v mestih izmerjena koncentracija dušikovega oksida pod švicarskimi in evropskimi mejnimi vrednostmi leta 2004. Vrednosti ozona so bile zaradi vremenskih razmer spet nižje kot vročega leta 2003, vrednosti finih prašnih delcev pa so ostale enake. Pri vrednostih ozona in finih prašnih delcev so med regijami opazne velike razlike: dolina Aoste je zaradi tranzitnega prometa trikrat bolj obremenjena z ozonom kot kanton Ženeva, podobne razmere so značilne za fine prašne delce.

Vir in nadaljnje informacije: [http://www.arpa.vda.it/allegati/TRANSALPAIR\(high\)_2545.pdf](http://www.arpa.vda.it/allegati/TRANSALPAIR(high)_2545.pdf) (fr)

Cestni promet je glavni razlog za visoke koncentracije dušikovega oksida

© <http://www.kinderwelt.org>

Alpe na svetovnem spletu

Da bi lahko Alpe trajno in obširno dokumentirali, je sedaj v pripravi spletni portal www.diealpen.at. Osrednji del portala je baza podatkov in slik, do katere imajo uporabniki prost dostop, forum in vsebino pa lahko oblikujejo sami. Poročila in slike bodo služili kot viri informacij in spodbujali ozaveščenost ljudi o odgovornem ravnanju z naravo na alpskem območju. Istočasno portal omogoča tudi izmenjavo znanja in izkušenj med vsemi, ki jih zanima narava, in gorniki. Z izmenjavo informacij z najrazličnejših področij znanja in interesov bo nastala mreža, s pomočjo katere bodo ljudje vzpostavljali stike na čezmejni ravni.

Postavitev spletnega portala v nemškem, francoskem, italijanskem in angleškem jeziku poteka že od začetka maja 2005. Že prvi mesec se je registriralo prek 5000 obiskovalcev iz vseh alpskih držav. Nosilec projekta je Društvo za alpsko fotografijo in ohranitev alpskih kulturnih krajin.

Nadaljnje informacije na spletnem naslovu: <http://www.diealpen.at> (de/fr/it/en)

MIREN: nova raziskovalna mreža

Mountain Invasion Research Network (MIREN) se imenuje nova globalna raziskovalna mreža, ki so jo zasnovali na eni od delavnic na Dunaju/A letos poleti. Mreža bo posvečena raziskovanju problematike invazivnih rastlin na gorskih območjih, še zlasti z vidika podnebnih sprememb. Ker se posamezna gorstva med seboj močno razlikujejo glede na sestavo, podnebje in rastje, imajo lahko vlogo vzorčnega sistema za raziskovanje splošnih mehanizmov invazivnih rastlin.

V okviru mreže MIREN bodo raziskovalci izdelali globalno zbirko podatkov o vzorcih, procesih in učinkih invazivnih rastlin na gorskih območjih in kasneje z njo tudi upravljali. Za koordinacijo je zadolžen Inštitut za geobotaniko na zvezni politehniko (ETH) v Zürichu v Švici, sodelovali pa bodo predstavniki šestih različnih svetovnih gorskih regij. Raziskovalne dejavnosti, opravljene v okviru tega programa, bodo pripomogle k izvedbi strategije raziskovanja v biosfernih rezervatih na območju Alp in drugih zavarovanih območjih GLOCHAMORE (Global Change in Mountain Regions).

Vir in več informacij: <http://www.miren.ethz.ch> (en), <http://mri.scnatweb.ch/content/category/3/10/31> (en)

Gobam nabiranje ne škoduje

Dolgoročna študija švicarskega raziskovalnega inštituta za gozd, sneg in krajino je pokazala, da gobam nabiranje ne škoduje. Čeprav so bile na poskusnih raziskovalnih površinah pobrane vse gobe, se njihovo število in vrstna pestrost tudi pri različnih metodah nabiranja v tridesetih letih nista spremenila in ostala taka kot na primerjalnih površinah, kjer gob niso nabirali. Upad števila trosnjakov za krajši čas je bilo mogoče zaznati le na površini, ki je bila zaradi hoje poteptana in zato izpostavljena velikim obremenitvam.

Predpisi, ki v večini švicarskih kantonov določajo pravila ravnanja v primeru nabiranja gob v naravnem okolju, in segajo od omejitve količine nabranih sadežev do prepovedi nabiranja, zato nimajo neposrednega učinka. Če želimo zaščititi gobe, potem potrebujemo druge vrste ukrepov, npr. zmanjšanje vnosa dušika v sadež. Nesporno dejstvo pa ostaja, da je treba ohraniti gob posvetiti posebno skrb, saj v naravi izpolnjujejo zelo pomembne funkcije.

Vir: http://www.wsl.ch/media/050914_pilz-de.ehtml (de/fr)

Predsednik Barroso ne želi prometnega protokola

Če se bodo zadeve odvijale tako, kot bi želel José Manuel Barroso, predsednik Evropske komisije, potem EU protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju prometa ne bo podpisala. Barroso in podpredsednik Evropske komisije Günter Verheugen nameravata zavrniti 73 zakonskih projektov, ker naj bi bili neuresničljivi, pomanjkljivi in neaktualni oziroma ker naj ne bi ustrezali zahtevam Lizbonske strategije – med temi dokumenti je tudi prometni protokol, za katerega je januarja 2001 Evropska komisija predlagala, da se ga podpiše.

Seznam projektov, ki jih bo predsedstvo zavrnilo, bo komisija potrdila prihodnji četrtek, 27. septembra 2005. Sedaj bo treba počakati, v kolikšni meri se bodo alpske države, ki so protokol že ratificirale (Avstrija, Francija, Nemčija in Slovenija), angažirale proti ukinitvi omenjenih projektov. V Bruslju nameravajo svoj protest proti namer Evropske komisije izraziti tudi nevladne organizacije.

Vir: European Federation for Transport and Environment

Izmenjava znanja in izkušenj o raziskovanju zavarovanih območij

17. septembra 2005 se je zaključil tretji znanstveni simpozij avstrijskega Narodnega parka Visoke ture, ki je bil na temo raziskovanja zavarovanih območij prvič organiziran na čezalpski ravni. Simpozija se je udeležilo 72 znanstvenikov in znanstvenic iz osmih držav, ki so razpravljali o vprašanjih, ki segajo prek meja posameznih držav. Teme, ki so jih udeleženci obravnavali, so obsegale vprašanja odnosa javnosti do raziskovanja zavarovanih območij, uporabe novih tehnologij za obveščanje obiskovalcev v narodnih parkih in vprašanje, kako uporabiti hitro rastoče število podatkov in znanja. Na podlagi obstoječih projektov, kot sta Habitatp in Aquilalp.net, so udeleženci dobili vpogled v dosedanje sodelovanje pri raziskovalnem delu. Udeleženci in udeleženke so se strinjali, da bi morala zavarovana območja v Alpah vzpostaviti čezmejno ekološko povezanost. Znanstveni simpozij je omogočil projekt ALPENCOM, ki se izvaja v okviru pobude Interreg IIIB. ALPENCOM med seboj povezuje deležnike z alpskih zavarovanih območij in omogoča razvoj skupnih zasnov za delo na področju odnosov z javnostmi.

Objava konferenčnega gradiva: http://webworks.at/uploads/symp_tagungsband.pdf (en), Več informacij o projektu ALPENCOM: <http://www.alpencom.org/> (en)

Ponovna naselitev brkatega sera – primer uspešnega mednarodnega sodelovanja med zavarovanimi območji

© <http://www.bartgeier.ch>

Počitnice brez ovir? Novi projekt pobude INTERREG

Projekt „Una Montagna per tutti“ (Ena gora za vse), ki so ga v okviru pobude Skupnosti INTERREG s sodelovanjem Italije in Francije začeli izvajati pred kratkim, se posveča problemom, s katerimi se srečujejo invalidne osebe. Cilj projekta je torej invalidnim in slabovidnim osebam olajšati dostop do turistične in kulturne ponudbe, zlasti do alpskega naravnega prostora. Poleg preverjanja dostopnosti v obstoječih turističnih objektih za invalide se bodo projektni partnerji ukvarjali tudi s siceršno prilagoditvijo turističnih krajev tem osebam. Tako nameravajo razširiti pot za slepe v parkih Avigliana in Orsiera Rocciavré v Italiji ter preurediti kamp Alta Val Sagone v Italiji, da ga bodo lahko uporabljali tudi invalidi. Projekt izvaja gorska občina Alta Val Sagone v sodelovanju z Združenjem občin Briançon iz Francije in pokrajino Torino v Italiji.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.comune.torino.it/pass/php/1/pagina.php?pag=7481> (it)

3. mednarodni festival gorskega filma Tegernsee

Od 19. do 23. oktobra bo v kraju Tegernsee v Nemčiji potekal 3. mednarodni festival gorskega filma. Ogledati si bo mogoče 61 gorskih filmov iz 12 držav. Ob tej priložnosti bodo nagrado prejeli najboljši filmi v kategorijah igrani film, dokumentarni film, reportaža in portret, podeljeni bosta nagrada občinstva in prvič tudi nagrada za mlade filmske ustvarjalce.

Program festivala je zelo raznovrsten: medtem ko italijanski film „Flying over Everest“ prikazuje prvi polet z zmajem prek Mount Eversta, je francoski dokumentarni film „Sur le fil de 4000“ portret alpinista Patricka Berhaulta, ki se je ponesrečil. Iz Nemčije prihaja reportaža „Die Toten im Kaukasus“, ki spremlja povratek vojnega veterana Tonija Wackersbergerja na prizorišča bojev v gorah. Prikazani bodo tudi filmi iz Avstrije, Švice in Slovenije. Del festivalskega programa je fotografska razstava „Hribovski kmetje“ Erike Hubatschek, geografije in fotografije iz Innsbrucka.

Nadaljnje informacije in program festivala: <http://www.bergfilm-festival-tegernsee.de> (de/fr/it/en)

O tem in onem

Slovenija: dan v Kamniški Bistrici brez avtomobila

3. septembra je v organizaciji CIPRE-Slovenija potekala prireditev Sprehod po Kamniški Bistrici. Ob tej priložnosti so udeleženci pozornost posvetili prihodnjem razvoju doline, o čemer so na okrogli mizi razpravljali različni predstavniki državnega in zasebnega interesa. Obenem so v CIPRI-Slovenija želeli spodbuditi ljudi, da bi spoznali dolino brez avtomobila, in zato tudi izdali zloženko „Preživite dan v Kamniški Bistrici – brez avtomobila“. Ceste so bile tako najmanj eno uro zaprte za zasebni promet, ves dan pa so v dolino vozili brezplačni avtobusi.

Vir in nadaljnje informacije: <http://www.cipra.si> (sl)

Evropski denar za študije o predorih Brenner in Mont Cenis

Evropska komisija je dala na razpolago 356 mio. evrov za projekte znotraj transevropske prometne mreže (TEN-V). Od tega je 70 % sredstev namenjenih za železniške projekte in 20 % za pametne in inovativne prometne sisteme, npr. na področju interoperabilnosti železniškega prometa. Za izdelavo študij o železniški povezavi med Lyonom in Torinom je predvidenih 48 mio. evrov, za študijo o baznem brennerskem predoru pa 23,5 mio. evrov, kar ju uvršča med projekte z najvišjo subvencijo.

Vir in nadaljnje informacije: <http://europa.eu.int> (de/fr/it/en)

Škoda zaradi poplav v švicarski dolini Simmental - iščejo se prostovoljci za pomoč

Sklad za projekt gorskega gozda išče prostovoljce, ki bi v času od 25. septembra do 8. oktobra sodelovali pri odstranjevanju škode, ki so jo povzročile poplave v St. Stephanu v dolini Simmental v Švici. Namen sklada je ohranitev, nega in varstvo gozda in kulturne krajine na gorskem območju, še zlasti z izvajanjem obnovitvenih in negovalnih ukrepov ob pomoči prostovoljcev.

Nadaljnje informacije in prijava: <http://www.bergwaldprojekt.ch> (de/en)

DAV-u priznan status naravovarstvene organizacije

Nemški zvezni minister za okolje Jürgen Trittin je Nemški planinski zvezi (DAV) v začetku septembra podelil status naravovarstvene organizacije v skladu z zveznim zakonom o varstvu narave. Nemška planinska zveza bo lahko tako v skladu z zakonom odslej izkoristila formalno pravico do soodločanja in pravico do tožbe, imela pa bo tudi pravico do vložitve tožbe interesnega združenja.

Vir in nadaljnje informacije: http://www.bmu.de/reden/bundesumweltminister_juergen_trittin/doc/pdf/35965.pdf (de)

Prireditve – več na www.alpMedia.net

Mednarodni simpozij: **Prihodnost energije v Avstriji – obnovljiva – učinkovita – trajnostna**. Dunaj (Avstrija), 3. 10. 2005. Delovni jezik: nemščina. Organizirata: Okoljsko krovno združenje, Zvezno ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo.

Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.umweltdachverband.at/energiezukunft.pdf> (de)

Znanstvenoraziskovalna delavnica o vprašanjih mobilnosti na gorskih območjih: **Transalpine Transports and Sustainable Mobility in the Alps**. Bolzano (Italija), 5.- 6. 10. 2005. Delovni jezik: angleščina. Organizirata: Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio, EURAC.

Več informacij na spletnem naslovu: swomm@eurac.edu

Nacionalna konferenca in ekskurzija: **Alpski življenjski prostor na razpotju med trajnostnim razvojem in naravnimi nesrečami**. Innsbruck (Avstrija), 12.- 13. 10. 2005. Konferenčni jezik: nemščina. Organizira: Gozdna tehnična služba za urejanje hudournikov in plazov – sekcija za Tirolsko.

Več informacij na spletnem naslovu: http://www.wlv-austria.at/aktuell_termine.php (de)

Mednarodna delavnica o gorskih koridorjih: **Protecting the World's Mountain Corridors and Peace Parks**. Les Planes de Son (Španija), 24.-27. 10. 2005. Delovni jeziki: angleščina. Organizirata: Fundació Territori i Paisatge in IUCN WCPA.

Več informacij na spletnem naslovu:

<http://www.mountains-wcpa.org/downloads/1st%20Announcement.htm> (en)

Saj ni res, pa je...

... Iz katerega zajčjega hlevčka se je vzel 55 metrov dolg in 5 metrov visok zajec iz volne roza barve, ki od 18. septembra leži na vrhu Colletto Fava v italijanskem Piemontu, zagotovo ni edino vprašanje, ki se nam porodi ob pogledu na orjaškega glodalca, ki obiskovalce vabil, da nanj splezajo in ga božajo in ki ima v trebuhu luknjo, iz katere vre drobovje. Kot so želeli njegovi „starši“, umetniška skupina Gelatin z Dunaja, bo zajec naslednjih dvajset let prebil na vrhu gore in toliko časa ga bomo morali imeti radi, saj ima tudi on nas rad. Vir: http://www.artesina.it/Pink_rabbit.pdf (it)